

FOMENT

DIARI NACIONALISTA REPUBLICÀ

Preus de subscripció

REUS. Ptes. 1'50 al mes.
Fora » 4'50 trimestre
Estranger » 9'—

Número solt 5 cèntims

Anuncis segons tarifa

ANY XIII

REUS, DIMARTS 29 DE GENER DE 1918

NÚM. 24

Gran Hotel - Restaurant de LONDRES

HOTEL DE PRIMER ORDRE

Habitacions amb telèfon urbà i interurbà. Habitacions amb banys, d-txes i telèfon

Agencia de negocis matriculada

A CÀRREC DE

Pius Montero Amador

Arraval Robuster, 24, pral.-Reus

Investigacions particulars de tota classe.
Confecció de tota classe d'expedients.
Tramitació de tota classe d'assumptes
Jurídics i administratius.
Comissions i representacions.
Compte corrent amb els Bancs de Espanya i de Reus.

La llibertat del servei a Africa Per 275 pessetes

La important casa CASTANERA, ben coneguda ja en aquesta regió com en totes les demés d'Espanya per la serietat i exactitud en complir els seus compromisos, té oberta la contractació per als reclutes de l'actual reemplaç.

PER 275 PESSETES en contracte de segur fet abans del sorteig que tindrà lloc el 27 de Febrer pròxim quedarán substituïts tots aquells que en son dia el toqui en sorteig servir a l'Àfrica.

Representant en aquesta Sit. VAN GIL PEREZ, Plaça de la Sang, 4, pral.

Crònica estrangera

La crisi dels imperis

que en el Reichsrath austriac se produí un gros escàndol amb motiu d'un discurs de Seidler, qui califica als txecs d'enemics de la patria.

Els txecs i jugoeslaus no deixaren continuar a l'orador, dient-li a grans crits: "Traïdor, covard, embuster!" Vesten! Allavors se entaulà entre'ls diputats alemanys i txecs una lluita a bastonades i bofetades, i Seidler tingué que abandonar la tribuna entre les invectives i crits de txecs i jugoeslaus.

El passat dijous se reanús el treball en la majoria de les fàbriques de Viena, i segons el telegrama d'aquest origen, se pot donar per acabat el moviment obrer.

En canvi, es reben notícies de nous motins i sublevacions ocorreguts a Alemanya. A Hamburg les dotacions d'uns navis de patrulla se sublevaren, no volguent reembarcar, i tiraren a l'aigua a un oficial, que morí ofegat.

Les ametralladores feren foc contra els rebels, que s'agrupaven al moll, resultant 44 morts i 73 ferits.

Telegrafen d'Amsterdam que, segons la "Gaceta de Colonia" el president hongarès Wezerle, ha presentat la dimissió total del Gabinet.

Informes del mateix origen asseguren que, per notícies rebudes en importants establiments financers holandesos, se sab que han estallat a Berlín greus revoltes. Els periòdics alemanys no arriben a Holanda.

Congrés del Labour Party

A Nottingham s'ha inaugurat el Congrés del Labour Party.

En el discurs d'obertura el president Purdy ha expressat l'assentiment dels obrers anglesos als ge i den Wilson respecte a les condicions de la pau.

Henderson proposà una resolució invitant als Governos aliats a fer una declaració dels fins de guerra, l'aprovació dels preparatius fets per a tindre a Londres el 20 de febrer una Conferència i demanant facilitats per a poguer assistir a un Congrés internacional en qualsevol Estat neutral, de preferència a Suïça.

La resolució invita igualment a les organitzacions obreres de les potències centrals a declarar els seus fins de guerra i a obrar sobre els seus Governos per a que aquests declarin també els seus fins guerrers, a fi de que el món pugui veure fins a quin punt les declaracions de totes les potències donen base per a una pau duradera, obtinguda per negociacions.

Després d'un sorollós debat, la resolució sigué votada quasi per unanimitat.

En la darrera sessió celebrada pels congressistes del Labour Party s'examinà la qüestió de la participació dels membres del partit en el Govern, pronunciant-se el Congrés a favor d'ella per 1.885 mil vots contra 722.000. Després fou rebutjada, per 1.561.000 vots en contra i 794.000 en pro, una proposició fent incompatible perteneixer al Comitè del Partit i al Govern, simultàniament.

Per últim, s'acordà un vot de censura als actuals ministres laboristes, per haver acceptat la fixació del salari mínim dels obrers agricultors en 25 xelins setmanals, i no haver apoiat una esme-

na que tractava d'elevant-lo a 30 xel ns.

El Labour Party ha publicat un manifest afirmant que els fins de guerra sobre els quals poden posar-se d'acord tots els aliats son els següents:

"Emanipació de petites nacionalitats; restauració de Bèlgica, Serbia i Rumania i dels territoris invadits, amb compensació pels danys que sofriren; reincorporació d'Alsàcia-Lorena a França, com reparació del Dret i d'una injustícia, que fou sempre condemnada per Marx, Liebknecht i Bebel."

Les subsistències

Notes de la Comissaria d'Abastos

La Comissaria d'Abastos ha facilitat a la premsa una nota oficiosa on se diu el que segueix:

No s'han condonat ni es condonaran les penyores imposades per la Comissaria.

Els governadors, en notificar la imposició d'una penyora, concedeixen un terme per a que el penyorat ingressi

voluntariament l'import de la penyora. Acabat el terme fixat sense haver efectuat el pagament, es remet l'expedient al jutjat i es procedeix a la venda en subasta dels bens embargats.

Alguns penyorats que no han efectuat el pagament en el terme voluntari tenen bens embargats.

Per a interposar recurs d'alçada, els penyorats han de depositar l'import de la penyora.

Els governadors no podran decretar la prohibició de sortida de gèneres amb destinació a altres províncies sense la aprovació de la Comissaria d'Abastos.

Altra nota del comissari d'Abastos diu que a Pasajes s'ha descobert un agabellament de 985 mil kilos de mongetes, 988 mil de llenties de Castelló i 30 mil litres de benzina.

La comissaria s'ha incautat de tot.

Una cooperativa

Al saló de sessions de la Diputació de Grana s'han reunit els principals contribuents convocats pel governador interí per a tractar de les subsistències.

El governador ha proposat la formació d'una cooperativa per a adquirir patates al preu de taxa per assortir el mercat fins la collita vinent.

S'ha acordat formar la cooperativa per subscripció.

A la proposta s'hi han subscrit els banquers Rodríguez Acosta per 50.000 pessetes.

Alguns propietaris s'han subscrit per 10.000 i 5.000 pessetes.

Detencions a Barcelona

A més de la detenció i empresonament d'En Marçal Domingo, ex diputat per Tortosa, s'han registrat a Barcelona les següents:

Josep Roigé, president de l'Ateneu racionalista de Sans; Tomás Herrero, propagandista societarí; Josep Vilanova, idem; Josep Gonzalo, director de «Tierra y Libertad»; Joan Garcia, president de la Societat de Contramestres «El Radium»; Vicents Bernabeu, president dels ferroviaris del Nord; Pau Ulloch, vocal de la mateixa Societat; Joaquim Blanchs, consorger de l'Ateneu racionalista de Sans; i Francisco Bravo, propagandista.

No pogueren ser detinguts enc que se'ls buscà, Josep Roca, president de la Societat fabril «La Constancia», i Angel Pestana, signicat sindicalista i director de «Solidaridad Obrera».

Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana

En resposta a la comunicació que la «Protectora» envià al «Fomento del Civismo» de Palma de Mallorca, ha rebut el següent ofici:

«Por encargo de la Junta Directiva

forma electoral de partits afins. Els tòpics principals del Govern municipal nacionalista, realitzables en etapes, in formant un programa polític social i administratiu, són:

I. ESTRUCTURA MUNICIPAL.

—Llei electoral:

a) Representació proporcional en les eleccions per als càrreges legislatius i administratius, adoptant-se el sufragi universal directe, secret i igual per a tots els individus sense distinció de sexe. La dona cap de casa, ha de tenir vot. Vot i inscripció al cens obligatoris.

CODIG ADMINISTRATIU

a) Completa autonomia dels Municipis facultant-los una administració lliure de les tuteles del poder central i donant-los una organització democràtica.

b) Deure d'aplicar el referèndum, per sufragi universal, sobre tota mida de caràcter polític, social, o econòmic que pugui agravar o dificultar la situació dels ciutadans.

c) Facultat dels Ajuntaments de cobrar en llur benefici tots els impostos destinats a subvenir les càrregues municipals.

bles: Portugal, Castella i Catalunya. Al servei d'aquests ideals cada una d'aquestes nacionalitats posseeix i hi posa els atributs indispensables per a la seva vida: la consciència col·lectiva de un poble que's mou dintre d'un territori propi, que serva les semblances i característiques ètniques, que parla la mateixa llengua materna. I això és obra de la naturalesa, obra viva i palpant, corpòria i ànima de la historia insofismable i sobre tot de la voluntat sobirana dels pobles. I aquella de les tres nacionalitats que se senti empenya cap a una vesànica fretura de conquesta, de domini, de subjecció de la nacionalitat germana, comet un fratricidi, davant la llei humana irredimible. Cada nació, un Estat dintre d'una organització confederativa de nacionalitats lliures i vives: mai agrupaments artificials, creats per elucubracions doctrinàries o per mers antecedents tradicionals històrics.—Existeix, doncs, una condició supranacional ibèrica, generadora de la doctrina federal, que realitza la unitat ànima dament la indispensable i justa diversitat nacionalista. Aquesta condició supranacional ibèrica, informada encara

Institut de Bioteràpia i Laboratori Microbiològic Clínic del Dr. A. FRAS
VACUNACIÓ CONTRA LA

RABIA

La vacunació deu començar abans d'haver transcorregut 10 dies després de la mossegada
Diagnòstic o revelació experimental de la rabia en els animals causants de les mossegades. Anàlisis bio-normals i patològics.—Arraval baix Jesús, 33. Reus

Sense aquesta marca

L'aparell NO és un GRAMÓFON
CATALEGS GRATIS

Companyia del Gramófon - SOCIETAT ANÓNIMA ESPANYOLA

Èxit colosal dels célebres artistes
TITTA RUFO I CARUSSO
en discs marca GRAMÓFONO

De venda: R. PERPIÑA - Carrer Major, 22 - REUS
Despatx: 24, pral.

Dipòsit de Rellogeria. - Relloges de butxaca i Despertadors des de 2'90 pessetes.

WALKER-BLUE

Marca ANCORA-ESTRELLA registrada

BLAU ULTRAMAR ANGLÉS EXTRA

Comprimint en sec en borsetes per a ús domèstic. No conté barreja; per lo tant, no taca la roba.
A granel, en barrils de 18 i 36 kilos i en paquets de 1, mig i quart de kilo, per a la indústria. Empleat per a la pintura, blanqueig, etc., etc.

De venda en tots els bons comerços: Descobriu de les imitacions

Dipositaris a Espanya i Colònies: E. GALCERAN, s/c Girona, 124 Barcelona
Representant a Reus: JACINTO GILI, Martí Napolità, 8.

Basar «La ALIANZA» - REUS

Secció d'Objectes per a Regal

Últimes novetats en Galeters, Jardineres, Gerros, Joiers, Jocs de café, Jocs entreines, Jocs de taula amb i sense estutz, Lámpares, Torretes, etc., en plata de llei, Plata Meneses i Plata Anglesa. Gran assortit en Figures artístiques de fang, marbre i pasta.

PREUS SENSE COMPETENCIA

SECCIÓ D'ÒPTICA

Gran assortit en tota classe d'articles perteneixents a aquest ram.—Gran varietat en montures per a Ulleres i Lentes en or, xapa or i níquel.—Garantitzem la puresa dels cristalls que la casa emplea en la confecció de les receptes dels Srs. Metges Oculistes.—Se fan compostures de totes classes.

PREUS ECONÒMICS

MERCERIA I NOVETATS

Alfred Llecha

Carrer de Monterols, 36.-REUS

Gran assortit, de les més altes novetats, en adorns per a vestits de senyora
Brodats i entredós, pelletteria, perfumeria del país i estrangera, genres de punt, corbateria, elàstics, lliga-cames, bisuteria, moneders, i tots quants articles perteneixents al ram.

LÍNIA DE VALÈNCIA

Surt de Salou per a València
6'21, 9'18, 11'15, 0'02, 18'02 (fins a Benicarló).

Arriben a Salou de València
4'19, 8'32, 15'44, 18'36, 0'35 (desde Benicarló).

Gran Servei d'Autos i Carruatges De Montroig a Reus i viceversa

SORTIDES

AUTOMOVILS		CARRUATGES	
MONTOIG	REUS	REUS	MONTOIG
A les 7	A les 11	A les 8	A les 4
» 12'30	» 4'30		

PUNTS DE PARADA:

- A Montroig, Casa Sabatè.
- A Montbrío, Café de la Plaça.
- A Reus, Carrer de Sant Joan, Guarnicioneria den Baldrich.

IMP. SANJUAN - REUS

Els cafes GIL

SON: ELS DE MÉS FORTALESA
ELS DE MÉS AROMA

Carrer Metge Fortuny, 3 (davant La Fleca).-Reus

JULI SANZ BLANCO

Agent de negocis matriculat
Ex-Substitut del Registre de la Propietat

Gestió ràpida d'assumptes jurídics administratius.—Presentació de documents en els Registres de la Propietat i Oficines liquidadores de drets reals.—Examen de finques i censals en dits Registres.—Col·locació de capitals amb hipoteca.—Redempció de censos de l'Estat.—Cobro de crèdits.—Pago de contribucions.—Administració de finques.—Tramitació de tota classe de documents en les Oficines públiques i organismes oficials, etc., etc.

Despatx. Carrer Sant Joan 2, 2.ª 2.ª-REUS

CASA JORBA

ESTANISLAU FIGUERES, 2
La casa Jorba, que es dedica a la venda d'articles de pisa, cristal i tot lo concernent en aquest ram, ha rebut grans existències de GERRES, propies per a conservar olives. PREUS LIMITATS.

Ha entrat a formar part de la companyia del Teatre Romea, de Barcelona, la distingida primera actriu donya Emilia Baró, el debut de la qual tindrà lloc aviat amb la protagonista de la na que s'avorria.

Recordem als Ajuntaments i corporacions agràries, que amb arreglo a les disposicions vigents, el 15 de febrer fineix el plaç per a sol·licitar del Govern la concessió de subvencions per a la celebració de concursos de bestiar, exposicions agrícoles, festes de l'arbre, i certamens agro pequaris.

ESPECTACLES

Centre de Lectura.-Teatre

COMPANIA DE SARÇUELA
Dirigida pel primer actor Adarí Navarro i el mestre concertador Ramon Ferrés, de la que forma part la distingida triple cantant Teresa Ydel. Gran funció per a avui.

La sarçuela en tres actes «El rey que rabió».

Kursaal

Grans sessions de cine per a avui.
Preus i hores de costum.

Ferrocarrils

Servei de trens que reigeix des de ler. de juliol de 1915

DE REUS A BARCELONA

Surt 5'03 per Vilanova; arriba 8'48 m	
» Vilafraanca; » 9'38	
» 7'25 » » 9'23 e	
» 8'49 » » 13'27 m	
» 14'13 » » 17'42 c	
» 17'16 » Vilanova » 21'44 o	
» Vilafraanca » 20'37	

DE BARCELONA A REUS

Surt 5'26 (trash. Roda); arriba 9'23 m	
» 9'20 » 12'47 c	
» 15'23 » 19'24 m	
» 19'49 » 22'53 e	

DE REUS A TARRAGONA

» 9'57 » 10'30 m	
» 12'54 » 13'27	
» 14'30 » 15'05 m	
» 18'08 » 18'35 c	
» 20'50 » 21'34 m	

DE TARRAGONA A REUS

Surt 7'35 arriba 8'10 c	
» 12'17 » 12'53 m	
» 16'36 » 17'14 m	
» 20'02 » 20'02 m	

DE REUS A FALSET I MORA

Surt 7'17 surt 9'27 arriba 10'15 m	
» 10'41 » 11'19 » 11'14 r	
» 13'17 » 14'24 » 14'58 c	
» 16'30 » 18'57 » 19'47 m	
» 19'49 » 21'11 » 21'47 m	
» 22'01 » » 23'05 e	

DE MORA I FALSET A REUS

Surt 6'13 arriba 7'17 e	
» 6'30 surt 7'42 » 8'39 m	
» 7'01 » 8'43 » 10'19 m	
» 12'17 » 13'11 » 14'03 e	
» 17'27 » 19'12 » 20'59 m	

DE REUS A LLEIDA

Surt 8'22 arriba 11'22 c	
» 13'35 » 20'05 m	
» 17'59 » 22'03 m	
» 20'30 » 0'22 m	

DE LLEIDA A REUS

Surt 5'30 arriba 9'46 m	
» 8'29 » 12'29 m	
» 11'56 » 20'17	
» 15 » 17'58 c	

Companyia Reusense de Tramvies

Sortides de Reus (Arraval Robuster)	Sortides de Salou
Tren n.º 24 a les 7'50	Tren n.º 25 a les 9'20
» 12 » 16' » » 23 » 18'49	

AVIS.—Els dies festius no circularà el tren que surt de Reus a les 16, pero en canvi circularán el de les 15 i el de les 17'05 i el que de Salou surt a les 16.

Els dimenges i dies festius s'expedirán bitllets d'anada i tornada a 60 céntims per a tots els trens del dia de la expedició.

EI CAS MÉS SENZILL DE TOS;

el refredat més simple; qualsevol lleugera inflamació, més que afeccions transitoris constitueixen un perill seriós i constant. La TISIS, BRONQUITIS CRÒNICA, l'ASMA, etc., són ben sovint el resultat de catarrals mal cuidats. Les

Pastilles Serra

compostes de balsàmics, antisséptics i espectorants que tenen la facultat d'alliviar i curar tota mena de TOS i enfermetats de les vies respiratòries són el remei millor que pot recomanar-se en la seguretat d'obtenir prompts i satisfactoris resultats.

Calma la tos ràpidament, estova el pit, descarrega els pulmons i fan desaparèixer tot seguit la fatiga que oprimia y dificultava la respiració.

ES VENEN A DOS RALS CAPSA.

LITINOIDES SERRA

Primera sal litínica fabricada a Espanya per a la obtenció de

riquíssima aigua de taula

Exigiu sempre el nom Litinoides Serra sobre fons blau i tindreu la garantia de que la bossa és lleugera, essent l'únic veritable remei per a prevenir i curar malalties de l'estómac, fetge, ronyons, mal de pedra, etc. Proporcionen una aigua pura, fresca, carbònica, deliciosa de gust.

Es venen en capses de 12 paquets a 1 pesseta; de 50 paquets a 3'65 pessetes; de 100 paquets a 7 pessetes.

UN PAQUET SOLT: 10 CENTIMS.

EL RECONSTITUENT MILLOR

és aquell que basant-se en teoríes científiques admeses universalment proporciona a l'organisme empobrit un immediat alivi i la reparació progressiva de les forces perdudes. La

Enofosforina Serra

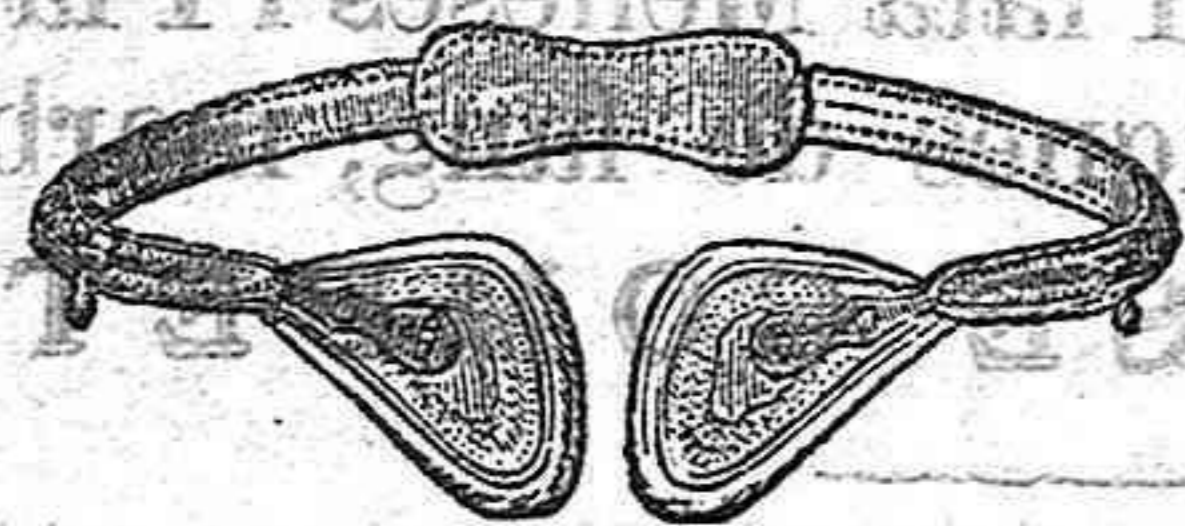
agradable al paladar com la més fina de les begudes, té una acció vivificant tal que pot dir-se que REFA el cos rendit per l'anèmia; remineralitza la materia gris, aclareix la ment i retorna el bon humor.

És indispensable per a totes aquelles persones convalescents de llargues malalties, per a combatre la vellesa prematura, enfortir al débil i vigoritzar a l'impotent.

FARMACIA SERRA

Arraval de Santa Agna, número 80

REUS

LA CRUZ ROJA

Antic i acreditat establiment de Ortopedia, fundat en 1896, per don JOSEP PUJOL

A questa casa té a la venda un gran assortit de Braguers de totes classes, lo més pràctic i modern per a la curació de les hernies per orniques i rebels que siguin.

- Petits Braguers de cauxú per a la prompta curació dels tendres infants.
- Especialitat en aparells arcolats fabricació de la casa, aplicats per persona competent amb molts anys de pràctica en la mateixa.
- Faixes hipogàstriques per a cerretgir la obeitat, dilatació i abultament de ventre.
- Tirants homoplàstics per a evitar el carregament d'espatlles.
- Confecció de tota classe d'aparells d'Ortopedia Gran assortit en lentes i ulleres per a la vista miopa i vista cansada. Bivocles de teatre i campanya i tot o concernent al ram de Optica, Cirurgia i Ortopedia.

"LA CRUZ ROJA" (CASA FUNDADA EN 1896) MONTEROLS, 16 (Al costat del fabricant de gorres D. Isidro Pons)

DISPONIBLE

Agent de negocis matriculat

Fábregas i Recasens

Valors-Cupons-Borsa-Canvi-Giros

Rambla dels Estudis, 4 (TELEFONS: A 2248 i A 8453) BARCELONA

DISPONIBLE

L'Hidráulica Reusense

de EMILI AULÉS

Extens assortit en mosaics hidràulics PREUS ECONÒMICS

Cami de Riudoms REUS

Casa PUJOL

TRAJOS DE LLANA DES DE 25 PESSETES

Monterols, 37 REUS

JOAN PUJOL

RECADER

EL MÉS ANTIC DE REUS A BARCELONA

ARRAVAL ALT DE JESÚS REUS

NON PLUS ULTRA

Trajos a preus inverossímils

La casa millor assortida en trajos per a neus

Portal de Jesús, 1.—REUS

Esteve Massagué

COMISSIONS-REPRESENTACIONES

SANT LLORENS, 8, 3.ª REUS

DECORACIO-MOBLES

J. MONTAGUT

DE REUS A TARRAGONA

Carrer de la Pradó, 4 REUS

Fàbrica de Capses de Cartó

ENRIC VIDAL

JOSEP SOLÉ

RECADER DE REUS A BARCELONA

BARCELONA

Bou de la Plaça Nova, 14

Passeig de Gracia, 62 (Colmado)

Hospital, 4 (Rstanc).

REUS

Güell i Mercader, (Hostalets), 22, Cordereria

Arraval Santa Agna, 5

DISPONIBLE

DROGUERIA

de H. MARINÉ

CASA JORBA

ESTANISLAU FIGUERES

Plaça de Prim REUS

Claudi Borrás

DENTISTA

TINTORERIA de

MANUEL CIBIACH

Se renta i tenyeix tota classe de roba.—S'utilitza el planxat elèctric.

Galanes, 7 REUS

DISPONIBLE

TARIFES per a l'inscripció d'anuncis en aquest diari

PREUS MENSUALS

1.ª plana	En tercera plana				En 4.ª plana
	A una columna	A dues columnes	A tres columnes	A cinc columnes	
Pagarà 4 pessetes per cada espai de 5 per 17 centímetres que ocupi fins a 3 cims d'alçada	2'50	3'75	5'00	10'00	Pagarà 3 pessetes per cada espai de 5 per 7 centímetres que ocupi
De 3 a 5 cims d'alçada	3'50	5'25	7'00	14'00	
Per cada centímetre més que ocupi	0'50	0'75	1'00	1'50	

Els remittents, anuncis de crònica, de secció oficial, etc., etc., un número reduït d'inscripcions pagarán a 25 céntims la ratlla per la primera inserció i a 10 céntims ratlla per cada una de les successives. Quan arribi a publicar-se un mes pagarán a 10 céntims per cada inserció.

NOTA: Tot anunci a més de sub-import segons tarifa, costarà l'impost del 10 per cent de raó de 10 céntims per inserció.

AVIS.—S'admeten anuncis mortuoris fins a l'efectiu de la nit.